

GODT RUSTA FOR FRAMTIDA ÅRSPLAN 2023

INNHOLD

○ VÅR VISJON	3	○ LÆRING	17
○ FØREMÅL	4	○ KALENDER	18
○ TILSETTE	5	○ VENNSKAP OG FELLESSKAP	19
○ TENESTAR	6	○ EIN INKLUDERANDE BARNEHAGE	20
○ VÅRE KVALITETAR	7	○ MAT I BARNEHAGEN	21
○ VURDERINGSOMRÅDET	8	○ FORUT BARNEAKSJONEN	22
○ RUTINGAR FOR VURDERING	9	○ KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	23
○ OVERGANGAR	10	○ ASK- ALTERNATIV OG SUPPLERANDE KOMMUNIKASJON	24
○ OVERGANG BARNEHAGE/ SKULE	11	○ NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	25
○ BARN SIN MEDVERKNAD	12	○ KROPP, RØRSLE, MAT OG HELSE	26
○ DOKUMENTASJON	13	○ NÆRMILJØ OG SAMFUNN	27
○ OMSORG	14	○ KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	28
○ LEIK	15	○ MENGDE, ROM OG FORM	29
○ DANNING	16	○ ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	30

VÅR VISJON:

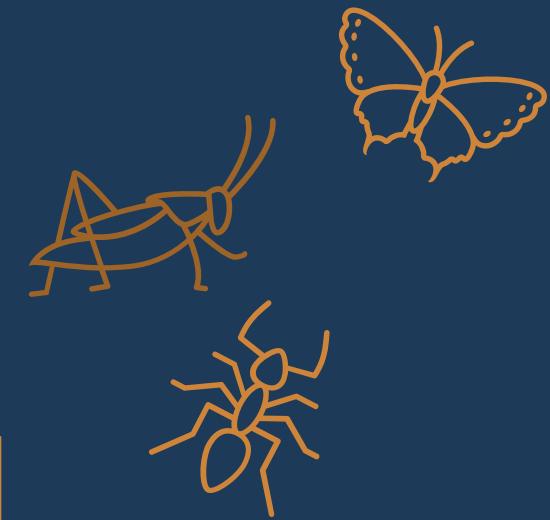
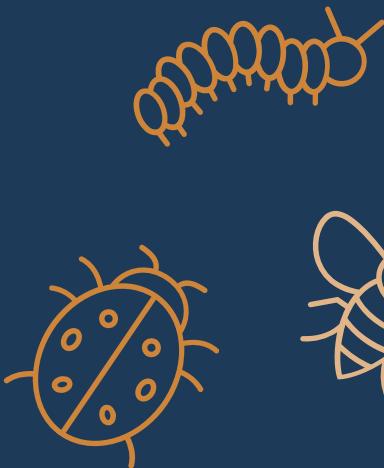
GODT RUSTA FOR FRAMTIDA

Våre mål:

- Barna skal ha medverknad på eigen kvardag.
- Felles fokusområde for heile barnehagen.
- Tid og rom for leik.
- Leikekloke vaksne.

Våre overordna verdiar:

- Respekt og omsorg for andre.
- Lyst til å læra.
- Tru på seg sjølv.
- Sosial kompetanse.

FØREMÅL

Barnehagen skal gi barn i alderen 0-6 år eit godt pedagogisk tilbod som samsvarar med Barnehagelova § 1.

«Samfunnsmandatet til barnehagen er, i samarbeid og forståing med heimen, å vareta barna sitt behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Leik, omsorg, læring og danning skal sjåast i samanheng». (Rammeplan for barnehagen 2017 s, 7.)

Barnehagen skal byggja si verksemd på etiske grunnverdiar nedfelt i norsk lovverk.

Verksemda skal drivast i samsvar med:

- Gjeldande lover, forskrifter og kommunale vilkår for barnehageverksemd.
- Barnehagen sine eigne vedtekter.
- Fastsett budsjett.
- Barnehagen sin årsplan for pedagogisk verksemd.

TILSETTE

Pedagogisk leiarar:

Malin
Eriksen

Marte
Michelsen

Sara
Kyvik

Anette H.
Bjerkeset

Christine
Frank

Linda
Rogne

Vigdis
Kippersund

Kine (Marit Kristine)
Dommersnes

Lena
Stokken
(morspermisjon
delar av 2023)

Fagarbeidrar:

Ingrid
Nysæter

Hilde
Nysæter

Jessica
Hauan

Jillian
Moores

Anne Bente
Østraat

Hilde Aa.
Olsen

Kaja
Ertsland Dahl

Nazia
Ibrahim

Mia
(Ingrid-Marie) Grov

Audhild
Sørensen

Karoline
Lorentsen
(ekstraassistent)

I tillegg til fast tilsette vil det vera andre inne i periodar, personalet i arbeidstrening, lærlingar og studentar.
Leiar i foreldrerådet er Liv Kristin Våge.

TENESTAR

- Ås barnehage er open frå kl. 06:30 – 16:30 alle kvardagar.
- Nyttårsafta, og onsdag før skjærtorsdag stenger me kl. 12:30. Julafta er me stengt. Barnehagen har stengt 5 dagar pr. år til planlegging for personalet.
- Barna har plass til skulepliktig alder, eller til plassen vert sagt opp skriftleg. Eit barnehageår gjeld frå 15.08. – 14.08. påfølgande år. Alle barn skal ha 4 veker ferie i løpet av barnehageåret, der tre veker skal vera samanhengande. Barnehagen har sommarstengt to veker, -fortrinnsvise dei to siste vekene i juli.
- Her hos oss er småbarnsgruppa skjerma nede i første etasje.

Kvalitetspolitikk:

Ås barnehage skal gjennom kvalitet framstå som eit naturlege val når ein har søkt barnehageplass. Hovudfokus i arbeidet vår er barna. Me legg til rette for at kvart enkelt barn blir sett, får dekka sine behov, og blir gitt gode utviklingsmoglegheita.

Tenesta me utfører skal vera av kvalitet, slik opprettheld me tillit hos foreldra, samarbeidspartnarar og kommunen som tilsynsmynde.

Ås barnehage sin kvalitet er eit kontinuerleg arbeid og blir evaluert årleg.

KVIFOR SKAL EIN VELJA OSS:

- Me har personale som har arbeida i barnehagen i mange år.
- Me har eigen barnehagebil.
- Kokken er ikkje ein del av grunnbemannninga, men kjem på toppen av både pedagognorm og bemanningsnorm.
- Barnehagen tilbyr tre måltider- frukost, lunsj og frukt.
- Barnehagen tilbyr bleieavtale til 70 kr i månaden.
- Oppgradert uteområde,- med veksthus, eigen kjøkkenhage, og nye leikeapparat.

VURDERINGSOMRÅDET

Etter spørjeundersøkinga på foreldremøte i 2022 valde me to område som skal vurder i barnehageåret 2023:

- Me brukar ASK (alternativ, og supplerande kommunikasjon) til støtte i leik og samtale der me ser behov og nytte.
- Me tar vare på kvardagssamtalen.

	Tidfesting:	Kven har ansvaret?
Kartlegge kva ein skal fokusere på.	Januar.	Assisterande styrar.
Igangsetting av tiltak.	Februar.	Pedagogisk leiar på gruppa.
Gjennomføring.	Dagleg.	Pedagog, fagarbeidar og pedagogisk medarbeidar i samarbeid.
Oppfølging.	Kontinuerleg.	Pedagogisk leiar på gruppa.
Ser foreldra endring? Spørjeskjema kor me samstundes undersøkjer nye vurderingsområde	Foreldremøte i september.	Assisterande styrar.
Status og evaluering etter tilbakemeldingar.	På personalmøte i oktober.	Den pedagogiske leiargruppa.

RUTINAR FOR VURDERING

Aktivitet	Tidfesting
Samarbeidsutvalet skal godkjenne fokusområdet for vurdering. Fokusområdet står i årsplanen.	Når gjennomgang av årsplan vert gjort.
Dersom det er valt fokusområde for vurdering som foreldra bør involverast i, vert dei spurt om dette. Til dømes gjennom spørjeskjema.	Januar/februar.
Tema på foreldremøte til hausten: Kva ønskjer foreldra skal vurderast i kommande år? Framlegg med forslag om fokusområde for vurdering.	Foreldremøte i september.
Innspel til foreldrerådet om saker ein ynskjer å drøfta.	Vert gjort dersom det dukkar opp aktuelle saker.
Innspel og tilbakemelding ved foreldresamtalar.	Når foreldresamtalar vert gjennomført.
Foreldremøte blir nyttar for å få innspel til endringar i årsplanen.	September.

Aktivitet	Tidfesting
Val av to fokusområder som skal vurderast.	Etter foreldremøte om hausten – før utarbeiding av ny årsplan.
Avgrense dei valgte fokusområda som skal vurderast.	Personalmøte i oktober.
Status for vurdering på personalmøte.	Før påske, før sommaren og på personalmøte i oktober.
Kontinuerleg vurdering av kvardagen og pedagogisk innhald.	Pedagogisk leiar har ansvar for kontinuerleg vurdering. Nyttar innspel frå medarbeidarane på samarbeidsmøte . Møte i ped.leiargruppa tre onsdagar i månaden, og ei kollegarettleatingsøkt med pedagogiskinnhald og fellesrefleksjon.

OVERGANGAR

Oppstart i barnehagen skal gjerast så enkel og god som mogleg for barn og foreldre. Pedagogisk leiar tar kontakt når barnet har fått tildelt plass, og avtalar oppstartssamtale. I første møte får ein sjå korleis me har det, og de foreldre får informasjon om korleis dagane blir lagt opp. Pedagogisk leiar lagar plan for tilvenninga i saman med de foreldre.

Dei fyrste dagane er forelder med i saman med barnet, -då skal barnet bli trygg på barnehagen, og på personalet det skal vera i saman med. Forelder tar del i kvardagsoppgåvene som måltid, stellerutine, og legging. Etter kvart som ein ser, og kjenner at barnet er trygt, trekker forelder seg gradvis vekk. Ein har tett dialog for korleis ein tar tilvenningsdagane vidare.

Overgang mellom gruppene skal vera trygg. Me brukar tid på førebuing ved å gå på besøk til gruppa/ avdelinga, og ved å snakka om overgangen. Me brukar god tid på dette om våren. I overgangen frå liten til stor avdeling prøve me så langt me klarar at alle barn har med seg minst ein kjend voksen.

Overgang barnehage til skule skal òg vera ei trygg og god oppleveling. Barnehagen sin visjon er at barna skal vera godt rusta for framtida. Når barna sluttar i barnehagen skal dei har med seg gode reiskap i sekken vidare inn i liva sine. Me følgjer overgangsplanen til Stord kommune, og førebur barn med felles samtalar og opplevelingar kring tema. Me besøkjer leikeplassen til skulen, og barna blir invitert til skulebesøk i saman med føresette på våren.

OVERGANG BARNEHAGE/ SKULE

Føremålet med plan for samarbeid heim, barnehage og skule/SFO er å sikre at alle barn får ein likeverdig, trygg og meiningsfull overgang frå barnehage til skule og fritidsordning.

Rammeplan for barnehagen og prinsipp for opplæring i skulen (Læringsplakaten) slår fast at barnehage og skule skal samarbeide til det beste for barnet.

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga. Barnehagen og skulen bør utveksla kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbodet til dei eldste barna i barnehagen, overgangen til skulen og skulestarten.» (Rammeplan, 2017)

Kva: Samarbeid barnehage/skule.

Korleis:

- Overføringsmøte der pedagog frå barnehagen overleverer mappa til den pedagogen som skal ha barnet i 1.trinn.
- Fagleg drøfting/ erfaringsutveksling mellom pedagogar og skulen første tysdag i mai.

Kva: Foreldresamarbeid.

Korleis:

- Informasjon på foreldremøte i barnehagen.
- Infomøte for foreldre på skulen.
- Foreldresamtale vår.

Kva: PPT og barnevern.

Korleis:

- Skulen får naudsynt informasjon om einskilde barn, dersom foreldra gjev samtykke til det.

Kva: Mappe 1 til skulen.
Korleis:

- Overlevering mellom ped.leiar/lærar.
- Skal innehalde skjemaet «informasjon om barnet til skule og skulefritidsordning».
- Ein teikning som barnet har valt.
- TRAS skjema(språk kartlegging)
- Godkjenning med underskrift frå foreldre.
- Skjema for barn med minoritetsspråkleg bakgrunn.

Kva: Mappe 2.
Korleis:

- På overleveringsmøte mellom ped.leiar/ lærar.
- Dette er ei mappe med konfidensiell informasjon der foreldra og barnehagen er blitt samde om at skulen treng utvida informasjon om barnet.

Kva: Besøka skulen.

Korleis:

- Barna besøker skulen saman med foreldra.

BARN SIN MEDVERKNAD

Med barn sin medverknad meiner me at barn skal få støtte til å uttrykka seg, dei skal bli sett og ha ein påverknad i sosial samanheng. Me må gjera det mogleg for barn å uttrykkja seg og til å samhandla i lag med andre, både verbalt og non-verbalt. På denne måten kan barn medverka i gruppa, og i barnehagen. Dei vaksne må vera støttande, og dei må sjå både enkeltbarn, og heile barnegruppa sitt behov til ei kvar tid. Medverknad handlar om at me ser barn som likeverdige.

Kva: I planarbeid.

Korleis:

- Tankekart saman med barna.
- Observasjon.
- Tilbakemelding frå barna gjennom Barnesamtale/ samtalegrupper.

Kva: Observasjon og refleksjon.
Korleis:

- Justere den vaksne si tilrettelegging og handling i kvardagen saman med barna.

Kva: Gjennom føresette.
Korleis:

- Foreldremøte.
- Foreldreråd og samarbeidsutval.
- Foreldresamtale.
- Dagleg samtale.

Kva: Måltid.
Korleis:

- Fleksibel frukost.
- Velje kva mat ein vil ha innanfor rammer.

Kva: Tur
Korleis:

- Turmål.
- Innhaldet på turen.

Aktivitet	Tidfesting
Daglege samtalar med barn.	Kontinuerleg.
Tilbakemelding av gjennomførte aktivitetar på tankekart – gjenkalling.	I etterkant av gjennomføringa.
Gjennom verktøy og observasjon av borna, særleg dei som er minst språkunnige.	Kontinuerleg.
Barnesamtaler med dei barna som skal over i skulen.	Februar.
«kva seier barnet» – fylle ut vurderingsskjema.	Etter kvart tema. Når ein går gjennom vurderingsskjemaet.

DOKUMENTASJON

Kva: Planarbeid.

Korleis:

- Observasjonar, praksisforteljingar og samtale med barn som utgangspunkt for refleksjon og for planar.
- Tankekart.
- Vekeplan/månadsplan /progresjonsplan/prosjektplan.
- Månadleg evaluering av tema.

Kva: Barna sin trivsel og utvikling.

Korleis:

- Observasjon og praksisforteljing som utgangspunkt for refleksjon på samarbeidsmøta i barnehagen.
- Månadleg kartlegging av barnehagemiljø for alle barn.
- Kartlegg personalet sine relasjoner saman med barna.

Kva: Kvardagshendingar.

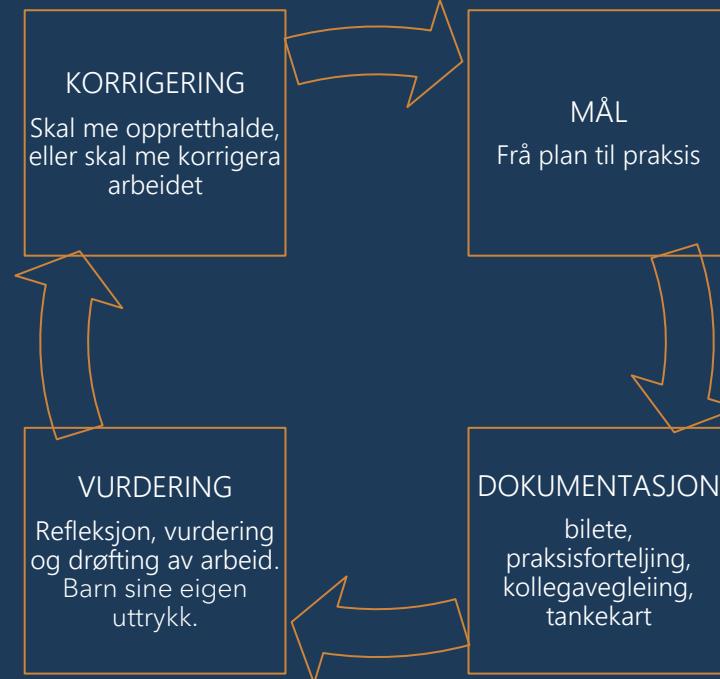
Korleis:

- Rapportar på MyKid.
- Dialogen i levering/henting.
- Barnesamtalar.
- Bilete frå aktivitetar på Instagram og Facebook.

Kva: Pedagogisk innhald.

Korleis:

- Tankekart.
- Praksisforteljing.
- Barneteikningar.
- Observasjon.
- Kollegavegleiing.

OMSORG

Kva: Vennskap og relasjonsbygging.

Korleis:

- Dele i leikegrupper.
- Tid for leik.
- Sosial kompetanse.
- Jobbe med inkludering i kvardagen for å hindre utanforskning og krenking.
- Gi rom for å vera seg sjølv, rom for ulike meningar.

Kva: Rom for ro og kvile

Korleis:

- Lese bok.
- Lydbok.
- Sovetid.
- Skape gode måltid.
- Lytte til musikk.

Kva: Gi barna tru på seg sjølv.

Korleis:

- Sjå enkeltbarnet.
- Lydhøyre vaksne.
- Gi positive tilbakemeldingar når barna gjør positive handlingar.
- «Ta barna» i å gjøre gode handlingar.

Kva: Tilgjengelege vaksne.

Korleis:

- Støttande og lyttande.
- Vaksne som er tilgjengelege fysisk og mentalt.
- Støtter i å sortere og regulerer kjensler.
- Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått og respektert.
- Vaksne som tar ansvar for relasjonsbygging.

Kva: Tryggleik og trivsel.

Korleis:

- Gi barna trygg base.
- Tryggleikssirkelen.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til sjølv å kunne ta i mot omsorg.
- Trygge og gode stellesituasjonar.
- Vaksne som er gode rollemodellar.

Trinn 1

- Gode stellesituasjonar.
- Skjerma barna i mindre grupper.
- Kviletid ut i frå barnet sitt behov.
- Trygg base, og tilgjengelege vaksne.
- Anerkjenne kjenslene til barna.
- Fysisk omsorg.

Trinn 2

- Anerkjenne eigne og andre sine kjensler.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise og ta i mot omsorg.
- Fysisk omsorg.
- Tilgjengelege vaksne.
- Leikegrupper.
- Gi rom for kvile.
- Vaksne som stiller krav og forventning tilpassa modning.

LEIK

Kva: Glede med leik.

Korleis:

- Sette av tid til sjølvstyrтt leik.
- Vaksne som er til stades for rettleiing og hjelp.
- La barna vera ein del av eit fellesskap.
- La barna bruke fantasien og kreativiteten i leik.
- Vaksne som ser leiken sin eigenverdi.

Kva: Uteleik.

Korleis:

- Bussturar.
- Uteleik på leikeplassen i barnehagen.
- Turar i nærområdet.
- Aktivitetar ute.

Kva: Vennskap.

Korleis:

- Vaksne som er til stades.
- Sosial kompetanse.
- Vaksne som hindrar utestenging.
- «Steg for steg».
- Samarbeid.
- Leikegrupper.
- Gi barna felles erfaringar som kan gi utgangspunkt for leik.

Kva: Språk.

Korleis:

- Bruke språket aktivt.
- Gjere seg forstått.
- Omarbeida felles opplevingar.
- Konfliktløysing.

Kvifor: Leiken er ein arena for utvikling og læring. Gjennom god samhandling og leik utviklar barnet eit godt sjølvbilde og sosiale ferdigheitar. (Rammeplanen, 2017)

Kva: Leikerom.

Korleis:

- Legge til rette for rom som inviterer til leik.
- Bli kjent med barna sine interesser.
- Bytte ut leiker og tilføre nye.
- Gi barna god plass ved å bruke dei andre gruppene sine rom.
- Psykisk helsefremmende leikerom.

Trinn 1

- Leikerom som er tilrettelagt for «toddlarleik».
- Tid til eigenstyrтt leik.
- Leikematerialar som er tilpassa alder (som til dømes puter, store klossar, kassar, bøker med harde sider).
- Turar i nærområdet.
- Skjerma uteleikeplass for dei aller minste.

Trinn 2

- Rom tilrettelagt for rolleleik.
- Tid til eigenstyrтt leik.
- Bussturar.
- Leikematerialar tilpassa alder (som til dømes bordaktivitetar, bøker, småbilar, lego, materiell til å bygge opp leiken).
- Rom for kreativ tenking.

DANNING

Kva: Sjølvbilde.

Korleis:

- «Ta barna» i å gjere gode ting.
- Framsnakke.
- Øve på å ta i mot positive tilbakemeldingar.
- Anerkjenne førelsar.
- Støtte identitetsutviklinga

Kva: Respekt for kvarandre.

Korleis:

- «Steg for steg».
- Vaksne som gode rollemodellar.
- Setja ord på kjensler.
- Oppfordre til å vera høfleg, helse og å takke.
- «Være sammen».

Kva: Fellesskap og mangfold.

Korleis:

- Sosial kompetanse for å forebygge utanforskap.
- Respekt for ulikheitar.
- Synleggjere og framheve mangfold (til dømes flagg i garderoben).
- Demokratisk fellesskap.
- Rom for kritisk tenkning.
- Felles normer og verdiar.
- Formidla tradisjonar.
- Hjelpe barna til å reflektere over eigne handlingar.

Kva: Bøker.

Korleis:

- Varierte bøker.
- Samtaler rundt bøker.
- Stille opne spørsmål.
- Utfordre tenkinga til barnet.

Kvifor: Barnehagen skal bidra til at barna får delta i eit demokratisk fellesskap. Ein skal ha fokus på samhaldet, samtidig som ein ser det enkelte barnet.
(Rammeplanen, 2017)

Trinn 1

- Barn sin medverknad.
- Sette ord på førelsar og bekrefte førelsar.
- Bli kjent i små grupper og erfare å vera ein del av eit fellesskap.
- Legge vekt på det positive.
- Meg i fellesskapet.
- Bli kjent med eigne grenser.

Trinn 2

- Barn sin medverknad.
- Bevisst eigne grenser og markere seg.
- Vera ein del av eit fellesskap.
- Legge vekt på det positive.
- Invitere barna inn i utforskande samtaler.
- Bevisstgjering av mangfaldet.
- Meg i det store fellesskapet.

LÆRING

Trinn 1	Trinn 2
<ul style="list-style-type: none"> • Alderstilpassa rom. • Rom for «toddlerleik». • Varierte utfordringar ut frå modning. • Aktiv bruk av sansane (lukt, smak, taktil, høyrsel og syn). • Tryggleik og fellesskap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alderstilpassa rom. • Vaksne som støtter opp om utforskartrongen. • Tid og rom for refleksjon. • Tankekart. • Varierte og innhaldsrike samlingsstunder.

Kva: Stimulerande miljø.

Korleis:

- Rom som er tilrettelagt for utforsking.
- Vaksne som støtter opp om barns utforskartrong og undring.
- Legge til rette for rike og varierte opplevelingar og erfaringar.

Kva: Fellesskap

Korleis:

- La barna få bidra i eigen og andre barn si læring.
- Jobbe for trivsel og tryggleik, eit inkluderande miljø.

Kva: Barn sin medverknad.
Korleis:

- Vaksne som anerkjenner og støtter opp om barn sin nysgjerrighet, kreativitet og vitelyst.
- Lytte, sjå og prøv å forstå.

Kva: Utfordringar og meistringsopplevingar.
Korleis:

- Gi barna utfordringar tilpassa alder og modning.
- Varierte utfordringar.
- Lære gjennom kroppen.

Kvífor: «Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i eiga og andre si læring». (Rammeplanen s. 22.)

KALENDER

MÅNAD:	FAGOMRÅDET:	KVA SOM SKJER:
JANUAR	Mengd, rom og form	27. januar- Planleggingsdag barnehagen stengt.
FEBRUAR	Kommunikasjon, språk og tekst	6. februar- Samefolkets dag. 16. februar Karneval 19. februar- Fastelavnssøndag.
MARS	Natur, miljø og teknologi	14. Mars- Barnehagedagen, Tema «Liten og stor»
APRIL	Natur, miljø og teknologi	30. mars- Påskelunsj. 5. april- Onsdagen før påske- barnehagen stenger 12.30 6. april -Skjærtorsdag- barnehagen stengt 7. april -Langfredag- barnehagen stengt 10. april- 2.påskedag- barnehagen stengt
MAI	Kropp, rørsle, mat og helse	1. mai- Offentleg høgtidsdag- barnehagen stengt. 17. mai- Grunnlovsdagen- barnehagen stengt. 18. mai Kristi Himmelfarts-barnehagen stengt 19. mai Planleggingsdag barnehagen stengt. 29. mai -2.pinsedag- barnehagen stengt
JUNI	Nærmiljø og samfunn	8. juni- Sommarfest i barnehagen.
JULI	Sommarbarnehage- Eige tema	Veke 29 og 30- Barnehagen sommarstengt.
AUGUST	Etikk, religion og filosofi	14. august- Planleggingsdag- barnehagen stengt 15. august- Oppstart nytt barnehageår.
SEPTEMBER	Kunst, kultur og kreativitet	Veke 38- Brannvernveka. 26. september- Foreldremøte.
OKTOBER	Kunst, kultur og kreativitet	19. Oktober -Forut fest i barnehagen.
NOVEMBER	Mengd, rom og form	9. og 10. november- Planlegginsdagar.
DESEMBER	Etikk, religion og filosofi	5. desember- Nisselfest 13. desember- Luciadag 4 åringane går i toget. 20. desember -Julebord for barna.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

Kva: Sosial kompetanse.

Korleis:

- Bøker.
 - Leikegrupper.
 - Eigenstyrt leik.
 - Inkluderande fellesskap.

Kva: Førebyggje mobbing.

Korleis:

- Nære vaksne.
 - Bøker.
 - «Være sammen».
 - Leikegrupper.
 - Inkluderande fellesskap.

Kva: Konfliktløysing.

Korleis

- Steg for steg.
 - Vaksne som støttar og rettleiar.
 - «Være sammen».
 - Lære strategiar for å løyse konfliktar.

Kva: Følelsar.

Korleis:

- Bli kjent med eigne og andre sine følelsar.
 - Lære å sette grenser for seg sjølv.
 - Lære å respekter andre sine grenser.
 - Empati.

EIN INKLUDERANDE BARNEHAGE

Barnehagen skal arbeida førebyggjande og kontinuerleg for å fremja helsa, trivselen, leiken og læringa til barna, og forhindra og gripe inn mot krenkingar.

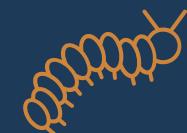
Barnehagane har fått ei aktivitetsplikt som skal sikre at barnehagen handlar raskt og rett når eit barn ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø. Alle som arbeida i barnehagen, skal melda frå til barnehagen sin styrar dersom dei får mistanke om, eller kjennskap til at eit barn ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø. Saka skal undersøkjast, og det skal setjast inn tiltak og utformast ein aktivitetsplan.

Her i Ås Barnehage er leik viktig. Om barna ikkje har nokon å leike med kan ein føle seg utanfor. Me ønskjer at barna skal bli møtt med tillit og få ei kjensel av tilhørsle og fellesskap. Dette handlar om å få vera eit verdifullt menneske saman med andre, og få ta del i saman med andre. Me har som mål å hindra utanforskap og bidra til læring, utvikling og livsmeistring.

Våre kjernekomponentar er:

Dei vaksne skal:

- Vera fysisk og psykisk til stades.
- Ta ulike roller i leiken saman med barna.
- Observera og gripa inn om ein ser at leiken ikkje er god for alle.
- Dele seg i uteleiken.
- Halde orden for å gjera arenaer meir attraktiv og spennande (ute og inne).

MAT I BARNEHAGEN

I Ås barnehage er me heldig og har eigen kokk som førebur god og næringsrik mat til oss i kvardagen. Kokken er ikkje ein del av grunnbemanninga, men kjem på toppen av både pedagognorm og bemanningsnorm. Me ser at arbeidet på kjøkkenet tar mykje tid, og dette er tid me ønskjer personalet skal bruke saman med barna.

Barnehagen har eige drivhus, *veksthuset* og ein eigen grønsakhage. Det er planta både bær og frukttrær på utsida, og inne har me gode høve til å plante grønsaker om våren som me kan hauste utover hausten. Gruppene er med å plantar ulike sortar, -og det er spanande å følgje prosessen på kva som skjer frå frø vidare om til planter, så til grønsaker me kan eta.

«Gjennom arbeid med kropp, rørsle mat og helse skal barnehagen bidra til at barna får innsikt i kvar maten kjem frå, matproduksjon og vegen frå mat til måltid». (Rammeplanen for barnehagen s. 50.)

Barna får fire varmemåltider i veka, og middag har me kvar onsdag. Varmmåltida våre er suppe, graut, og den svært så populære retten vår osteskjeva.

Middagsmenyen vår er rullerande og strekkjer seg over 2 månadar.

Bursdagar markerar me på gruppa til barnet med flagg, song og smoothie

FORUT- BARNEAKSJON

Gjennom Forut barneaksjon blir me i barnehagen kjent med barn ifrå ein annan kultur. Me får sjå korleis dei bur, kva dei et, og korleis dei har det i sitt land.

Fokuset er på det positive i deira kvardag, og me ser ulikskapar frå korleis me lev i Noreg. Forut har eit pedagogisk materiale med film og musikk me brukar. Me har arbeida med forut sidan 2011.

I barnehagen arbeidar alle gruppene prosjektbasert med Forut over ei tid. Me har som ei felles avslutning på prosjektet ein forut-fest der me invitera foreldre og besteforeldre. Me lagar utstilling av arbeidet vårt, og har loddosal til inntekt for barneaksjonen. Då blir da hyggelege samtalar, saft og kaker. Dette er blitt til ei god stund for små og store.

Forut-dagen blir 19. oktober 2023.

Les gjerne meir på forut.no

Med inspirasjon frå Nepal et tissemaur linsesuppe og ris til lunsj i skogen.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Kva: Språktrening.

Korleis:

- Tilpassa språktrening for barn med sein språkutvikling og fleirspråklege. ASK til støtte.
 - Leikegrupper.
 - Bevisst omgrepstrening.
 - Bruk av peikebøker med dei minste.
 - Nyte konkretar til støtte saman med ord og omgrep.
 - Snakke om det kring oss.
- Bruke språket aktivt.

Kva: Lytte.

Korleis:

- Samling.
- Språksprell.
- Høgtlesing.
- Munnleg forteljartradisjon.
- Nyte lytteleikar og spel.
- Kvardagssituasjonar.
- Rim, regler, song.
- Lydbok

Kva: Leik.

Korleis:

- Legge til rette for ulike leikemiljø, leikemiljø som endrar seg etter barna sine interesser.
- Vaksne som er deltagande og støttande.
- Til stades i uteleik og på tur.
- Tilrettelagt småbarnsgruppe.
- Tid til undring, utforsking og samtale.
- Små leikegrupper.

Kva: Samtale.

Korleis:

- Dagleg samhandling med barn.
- Gi barn tid og moglegheit for kommunikasjon barn-barn og barn-vaksen.
- Anerkjenne nonverbal kommunikasjon.
- Oppfølgingsspørsmål, vera tilstades i samtalen for å halde samtalens igang.
- Engasjerte vaksne.

Kva: IKT.

Korleis:

- Utforske skriftspråk.
- Ser på bilete på myKid.
- Nyte pedagogiske spel på nettrett/ tv.
- Innhente informasjon til prosjekt, og ting me undrar oss over.
- Musikk.

Kva: Språkstimulering.

Korleis:

- Bruka omgrep aktivt i kvardagsspråket.
- Lesa saman med barna.
- Låna bøker på biblioteket.
- Bokbiblioteket i barnehagen.
- Steg for steig.
- Snakkepakken.
- Eventyrboksar.
- Bade barna i ord.
- Fokus på at me bruker språket i konfliktløysing.
- Lytte til kvarandre i samtalen, vente på tur til å snakke.
- Setja ord på kjensler.
- ASK- som støtte i språk.

Kvifor: Barnehagen skal bidra til at barn leiker med språk, symbol og tekst, og stimulere til språkleg nysgjerrighet, bevisstheit og utvikling. I barnehagen skal barna få erfare ulike måtar å formidle tekstar og forteljingar på, som kjelde til estetiske opplevingar, kunnskap, refleksjon og møte med språk og kultur.
(Rammeplanen, s. 48)

Tripp trapp, tripp trapp

ASK- ALTERNATIV OG SUPPLERANDE KOMMUNIKASJON

I rammeplanen for barnehagen 2017 står det:

«Gjennom arbeid med fagområdet kommunikasjon, språk, og tekst skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståinga, språkkompetansen og eit mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer, dialektar gjennom rim, regler, songar, litteratur og tekstar frå notid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leikar med språk, symbol og tekst, og stimulerer til språkleg nysgjerrigkeit, bevisstheit og utvikling»

I barnehagen har me fokus på kvardagsspråket. Vårt mål er å gi alle våre barn ei god start i si språkutvikling. Me brukar ulike ord kring omgrep, og me knyte konkretar saman med orda for å forsterkar tydinga. Kvardagsspråket er ein viktig læringsarena for oss. Me har fokus på samtalen rundt bordet, me les bøker saman, og me undrar oss på små og store filosofiske spørsmål saman. Me har språkgrupper der me delar oss i mindre grupper med ulike aktivitetar, og me prøver å leggja til rette for at alle skal få ha dagar som er oversiktlege.

Dagstavle

ASK til støtte til boka

Halssnor

Barnehagen har som oppgåva, i samarbeid og forståing med heimen, å ivareta barna sitt behov for omsorg og leik, samt fremja læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Tidleg innsats må forståast både som innsats på eit tidleg tidspunkt i eit barn sitt liv, og tidleg grep når problem oppstår, eller blir avdekkja. (Rammeplanen, 2017)

Tidleg innsats ovanfor barn med behov for ASK er viktig då me lære kommunikasjon og språk best når me er små, og i eit førebyggjande perspektiv kan me minska uheldige samspelmønster og åtferdsmønster knytt til vanskar med å forstå og til uttrykkja seg om me får gode strategiar for å meistra språk. Alle barn treng språk for å utvikla seg. Barn som mottar tidleg innsats i arbeidet med ASK har større moglegheit for å kunna bruka språket som reiskap for kommunikasjon i sin trivsel, lærings- og utviklingsprosess. (www.udir.no)

For at prinsippet om tidleg innsats skal ha ein positiv verknad må det fyllast med innhald. Det er tre sentrale spørsmål som kan vera utgangspunkt for arbeidet med ASK:

- Kven skal ha hjelp?
- Kva er «utfordringa», og korleis skal me iverksette tidelege tiltak?
- Kven kan hjelpe i arbeidet med ASK?

I barnehagen nyttar me ASK for å inkludera alle våre barn.

For å ha ein inkluderande praksis nyttar me ASK- materiell i overgangssituasjonar for å gi barna god oversikt i sin kvardag. Personalet har ASK- bilet-kort i ei halssnor for å kunne kommunisera. Me nyttar dagstavle på avdelinga, og i garderoben for å gi barna oversikt, og for å gi dei moglegheit til å sjølve kunne halde seg orientert ved hjelp av det visuelle.

Me brukar ASK- bileta aktivt til støtte i saman med talen våren.

NATUR, MILJØ OG TEKNIKK

Kva: Teknologi.

Korleis:

- Vera nysgjerrig på naturvitenskaplege fenomen.
- Laga konstruksjonar med ulike materialar.
- Eksperimentera og utforske korleis ting er sett saman.
- Skru opent for å undersøkje kva som er inni?
- Utforska kva moglegheit ny teknologi kan lære oss. (via telefon, internett)

Kva: Miljøvern.

Korleis:

- Samtale.
- Ta vare på inventar og utstyr i barnehagen.
- Plukke boss/rydde etter oss i naturen.
- Bossortering/besøka SIM.
- Råtningsprosess.
- Gjenbruk.

Kva: Mangfaldet i naturen.

Korleis:

- Finne råvarer i naturen til mat og estetiske uttrykk.
- Studere særtrekk ved årstidene.
- Utforske kretene i naturen; vind, vatn, sol, frost.
- Undrande refleksjon naturfenomen

Kva: Fysikkleik/forsøk.

Korleis:

- I samling.
- Ute i naturen.
- Spontant i frileik.

Kva: Dyr.

Korleis:

- Gardsbesøk.
- Fisketur – fisk som råvare.
- Studera småkryp.
- Utforske dyrelivet rundt barnehagen.

Kva: Hygiene.

Korleis:

- I samling.
- Handvask før måltid.
- I kvardagssituasjonar.

Barnehagen har i saman med Opero fokus på FN sine berekraftsmål; nr. 7; «Rein energi for alle», nr. 12; «Ansvarleg forbruk og produksjon», nr. 4 «God utdanning», nr. 3 «God helse og livskvalitet».

- Redusera energiforbruk.
- Redusera matsvinn.
- Redusera avfallsmengde, materialgjenvinning og ombruk.
- Vera ei lærande bedrift.
- Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.

KROPP, RØSLE, MAT OG HELSE

Kva: Positive erfaringar med friluftsliv/uteleik.

- Korleis:**
- Matlagning på tur.
 - Gode klatremoglegheiter.
 - Sykkeldag.
 - Tur.
 - Leirplass i skogen.
 - Lære tradisjonelle uteleikar.
 - Nyttar T-løyper på fjellturar, og andre lokale turløyper på turdagar.
 - Leik og ulike aktivitetar på fotballbanen og i ballbingen.

Kvifor: For å utvikla grunnleggande motoriske ferdigheitar, kroppsmeistring, fysiske eigenskapar, vanar og innsikt i korleis ein kan ivareta helse og livskvalitet.

Kva: Mat.

Korleis:

- Næringsrik kvardagskost servert ved måltida.
- Frukt og grønsaker kvar dag.
- Bevisstgjering ved samtale.
- Innsikt i «frå dyr til mat».
- Smoothie i bursdagssamling.
- Innsikt i «frå jord til bord».

Kva: Menneskekroppen.

Korleis:

- Kunnskap om kroppen.
- Verta trygg i eigen kropp.
- Skape positivt sjølvbilete.
- Kunnskap om grenser for eigen kropp.

Kva: Kroppsmeistring.

Korleis:

- Sjølvstendigheitstrening.
- Varierte fysiske utfordringar.
- Dramaaktivitetar.
- Forming.
- Klatrestativ i barnehagen.

Kva: Finmotorisk aktivitet.

Korleis:

- Spel.
- Formingsaktivitetar.
- Øve på påkledning.
- Smørjelunsj.
- Klippa med saks.
- Øva på blyantgrep.
- Perler, puslespel, klistremerke med meir.

Kva: Grovmotorisk aktivitet inne.

Korleis:

- Gym.
- Dans.
- Hinderløype.
- Song med rørsle.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Kva: Like mogleheter.

Korleis:

- Fokus på like mogleheter for gutter og jenter.
- Tilrettelegging av leikerom med utfordringar.
- Bevisste vaksne.

Kva: Samarbeid med andre instansar.

Korleis:

- Stord Kulturskule.
- Høgskulen på vestlandet.
- Barneskular.
- Ungdom- og vidaregåande-skule.
- Biblioteket.
- Sunnhordland museum.

Kva: Leirvik sentrum og næringslivet.

Korleis:

- Bruke lokalavisa som kjelde til informasjon om kva som skjer.
- Lucia feiring i sentrum.
- Følgje byggeprosessar.
- Besøkja gruveområdet på Litlabø.
- Bli kjent med kunst, kultur og tradisjonar i sentrum.

Kva: Kjennskap til ulike kulturar.

Korleis:

- Aksjonsdag etter FORUT-prosjekt.
- Snakke om høgtider og merkedagar.
- Markere samefolket sin dag.
- Lyfte fram dei ulike nasjonalitetane gjennom song, kunst og kulturuttrykk.
- Bruke ressurspersonar i nærmiljøet og i personalet.

Kva: Barnas turlag.

Korleis:

- Oppfordra foreldre til å delta på «Kom deg ut dagen» som blir arrangert i regi av barnas turlag.
- Barnegrupper som nytta merka turløyper på turdagar.
- Ein brukar kart på tur.

Kvifor: «Gjennom utforskning, opplevingar og erfaringar skal barnehagen bidra til å gjere barna kjende med sitt eige nærmiljø, samfunnet og verda.»
(Rammeplanen, 2017 s, 55.)

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Kva: Gje barna erfaringar med ulike kunstuttrykk.

Korleis:

- Bevisstgjera dei på kunst i nærmiljø.
- Gå på teater, utstillingar, konserter når det er tilgjengeleg.
- Besøkja skulpturar i nærmiljøet.

Kva: Kulturtradisjonar.

Korleis:

- Bli kjend med forteljar-, song- og musikktradisjon.
- Møte uttryksformer som biletkunst og kunsthandverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design

Kva: Uttrykkja seg estetisk.

Korleis:

- I samling, tilrettelagde aktivitetar og leik.
- Tilgang til rom, materiale og utstyr.
- Fantasi, kreativ tenking og skaparglede.
- Bruka ulike teknikkar, materiale, verktøy og teknologi.
- Gjennom musikk, dans og drama.

Kva: Tilrettelegging av fysisk miljø.

Korleis:

- Leikerom som stimulerer til kreativ aktivitet.
- Tilgang til ulike materiale og uttryksformer.

Kva: Kulturidentitet.

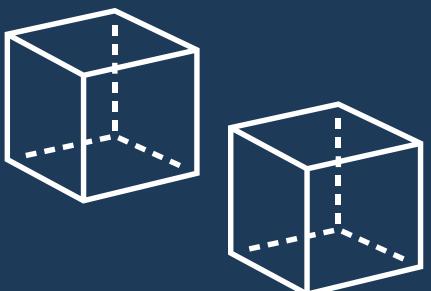
Korleis:

- "Familien min" bilete heime frå for dei yngste.
- Samarbeid med Sunnhordland museum.
- Bli kjent med kulturuttrykk frå ulike land og kulturar.

Kvifor: «Opplevingar med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørsle, deltaking og eige skapande arbeid. Barnehagen skal la barn møte ulike kunstnariske og kulturelle uttrykk som speglar eit mangfaldig samfunn og ulike tidsepokar. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere nysgjerrigkeit, utvide forståinga deira og bidra til undring, undersøkingar, utprøvingar og eksperimentering. (Rammeplanen, 2017 s. 50-51.)

MENGD, ROM OG FORM

Kva: Form og konstruksjon.

Korleis:

- Følgje byggeprosessar i nærmiljøet.
- Lage byggverk/modellar i ulikt materiale.
- Bygningar og former før og no.
- Synlege tal og former.
- Delta i peparkakebyen.
- Puttekasse og ringpyramide.
- Formingsaktivitetar med geometri.

Kva: Sortera, rydda, klassifisera.

Korleis:

- Rydda leiker.
- I daglege rutinar.
- I naturen/på tur.
- Spel.

Kva: Gjera erfaring med måling, veging, berekna.

Korleis:

- Bake/lage mat.
- Følgje oppskrifter.
- Bruke eigna målereiskapar.
- Metodiske opplegg.

Kva: Spel.

Korleis:

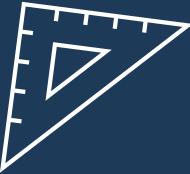
- Puslespel.
- Spel med form og mønster.
- Terning/telja.

Kva: IKT.

Korleis:

- Leik med tal på IPad/telefon.
- Utforske former og mønster på IPad.
- Pedagogiske spel på IPad.
- Finna informasjon på internett.

Kvifor: «Barnehagen skal synleggjere samanheng og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagleglivet, i teknologi, natur, kunst og kultur, og ved å sjølv å vere kreative og skapande.»
(Rammeplanen, 2017 s. 53.)

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Kva: Respekt for ulikhetar.

Korleis:

- Samtale.
- Drama.
- Vaksne rollemodellar.
- Stille opne spørsmål.

Kva: Bli kjent med høgtider i vår tradisjon.

Korleis:

- Kyrkjevandring.
- Juleevangeliet.
- Påskebodskapen.
- Song og musikk.
- Tradisjonar kring høgtidene før og no.

Kva: Øve på sosial samhandling i eit fellesskap.

Korleis:

- I leik.
- I kvardagssituasjonar, samling og tilrettelagde aktivitetar.
- Vaksne som førebilete.
- Metodisk opplegg.
- Fokus på førebygging av mobbing.

Kva: Bli kjent med høgtider i andre religionar og kulturar representerert på gruppa.

Korleis:

- Samtale.
- Lese historia.
- Lære songar.
- Lage mat.
- Flagg.

Kva: Filosofi.

Korleis:

- Undring rundt ulike problemstillingar og opplevingar.
- Samtalar.
- Forteljingar.

Kvifor: «Etikk, religion og filosofi er med på å forma korleis me oppfattar verda og menneska, og pregar verdiar, normer og haldningiar. Fagområdet ser særleg på barnehagen sitt samfunnsmandat og verdigrunnlag i eit samfunn som er prega av livssynsmangfold.» (Rammeplan, 2017 s, 54.)

Ås Barnehage

Besøksadresse

Åsringen 87
5417 Stord

Postadresse

Postboks 714
5404 Stord

e-post adresse

post@aasbarnehage.no
Telefon: 53402430

Årsplan for Ås barnehage 2023 er med dette godkjend i samarbeidsutvalet.

Stord 19.12.2022

Siv Kristin Våg

Leiar

